

MINISTARSTVO ZDRAVSTVA I SOCIJALNE SKRBI

283

Na temelju članka 16. stavka 1. podstavka 1. Zakona o hrani («Narodne novine», broj 117/03, 130/03 i 48/04) ministar zdravstva i socijalne skrbi, uz suglasnost ministra poljoprivrede, šumarstva i vodnoga gospodarstva donosi

PRAVILNIK

O TOKSINIMA, METALIMA, METALOIDIMA TE DRUGIM ŠTETNIM TVARIMA KOJE SE MOGU NALAZITI U HRANI

Članak 1.

Ovim Pravilnikom utvrđuju se vrste i količine toksina, teških metala i metaloida te drugih štetnih tvari koje se mogu nalaziti u hrani.

Članak 2.

U hrani koja se stavlja u promet mogu se nalaziti štetne tvari: mikotoksini, biotoksini, metali i metaloidi, poliklorirani bifenili, dioksini, poliklorirani bifenili slični dioksinima, nitrati, 3-monoklorpropan -1,2-diol (3-MCPD), akumulirana radioaktivnost (u obliku Ce^{134} i Ce^{137}), histamin, benz(a)piren u količinama propisanim ovim Pravilnikom.

Članak 3.

Štetna tvar jest biološka, kemijska i fizikalna tvar štetna za zdravlje ljudi koja nije namjerno dodana hrani, a čija je prisutnost u hrani posljedica postupaka tijekom proizvodnje, prerade, pripreme, tretiranja, pakiranja, transporta ili skladištenja te hrane ili posljedica okolišnog zagađenja.

Ako se u hrani nađu i neke druge štetne tvari koje nisu predmet ovoga Pravilnika, (isključivši farmakološki aktivne tvari i pesticide uređene drugim propisima), najviša dopuštena količina (NDK) ne smije biti veća od granice određivanja, a hrana se smatra zdravstveno neispravnom.

NAJVIŠE DOPUŠTENE KOLIČINE MIKOTOKSINA U HRANI

Članak 4.

Hrana se ne smije stavljati u promet ako su količine mikotoksina veće od količina označenih u Tablici 1. ovoga Pravilnika.

Tablica 1. – NAJVIŠE DOPUŠTENE KOLIČINE MIKOTOKSINA U HRANI

Hrana	Mikotoksin	Najviše dopuštene količine mikotoksina (µg/kg jestivog djela)
Kikiriki, lješnjak, sušeno voće za direktno konzumiranje ili za ugradnju u prehrambeni	B ₁ Aflatoksini B ₁ +B ₂ +G ₁ +G ₂	2,0 4,0

proizvod		
Kikiriki prije sortiranja ili fizikalne obrade	B ₁ Aflatoksini B ₁ +B ₂ +G ₁ +G ₂	8,0 15,0
Lješnjak i sušeno voće prije sortiranja ili fizikalne obrade	B ₁ Aflatoksini B ₁ +B ₂ +G ₁ +G ₂	5,0 10,0
Žitarice i proizvodi od žitarica za direktnu konzumaciju ili ugradnju u proizvod	B ₁ Aflatoksini B ₁ +B ₂ +G ₁ +G ₂ Oktratoksin	2,0 4,0 3,0
Žitarice osim kukuruza uključujući heljdu i rižu prije sortiranja ili fizikalne obrade	B ₁ Aflatoksini B ₁ +B ₂ +G ₁ +G ₂ Oktratoksin	2,0 4,0 5,0
Kukuruz prije sortiranja ili fizikalne obrade	B ₁ Aflatoksini B ₁ +B ₂ +G ₁ +G ₂ Oktratoksin	5,0 10,0 5,0
Sušeno voće od loze (groždice)	Oktratoksin	10,0
Zelena pržena kava i proizvodi od kave, vino, pivo, sok od grejpa, kakao i proizvodi od kaka	Oktratoksin B ₁ Aflatoksin	5 5
Mlijeko (sirovo i za obradu) i proizvodi od mlijeka	M ₁ Aflatoksin	0,05
Začini, čajevi	B ₁ Aflatoksini B ₁ +B ₂ +G ₁ +G ₂	5,0 10,0
Voćni sok, nektar i drugi napitci koji u svojem sastavu imaju jabučni ili voćni sok	Patulin	50,0
Koncentrat voćnog soka nakon pripreme prema uputama proizvođača	Patulin	50,0
Alkoholna pića, jabukovača i ostala fermentirana pića dobivena od jabuke ili sadrže jabučni sok	Patulin	50,0
Proizvodi od jabuke uključujući kompot i pire za direktnu konzumaciju	Patulin	25,0
Jabučni sok, proizvodi od jabuke uključujući kompot i pire deklarirano za dojenčad i malu djecu	Patulin	10,0
Dječja hrana i proizvodi na bazi žitarica za dojenčad i malu djecu (1)	B ₁ Aflatoksin Oktratoksin	0,1 0,5
Dječja hrana i proizvodi na bazi mlijeka (2)	M ₁ Aflatoksin	0,025
Hrana za posebne medicinske	B ₁ Aflatoksini	0,10

namjene i dojenčad (3)	M ₁	0,025
	Okratoksin	0,5
Kukuruz, kukuruzno brašno, * proizvodi od kukuruza, riža	Fumonizini B ₁ + B ₂ + B ₃	4000
Kukuruz, kukuruzno brašno, * proizvodi od žitarica, riža , biljna ulja i mlijeko	Zearalenon	200
Žitarice, riža *	Deoksinivalenol (DON)	2000

(¹) Izraženo na originalni oblik (kako se stavlja na tržište)

(²) Izraženo na pripremljenu hranu prema uputama

(³) Za hranu na bazi mlijeka izraženo na pripremljeni hranu, a ostale na originalni oblik (kako se stavlja na tržište)

* Do utvrđivanja konačnih vrijednosti u EU

NAJVIŠA KOLIČINA BIOTOKSINA U ODREĐENIM VRSTAMA ŠKOLJKAŠA, BODLJIKASHA, PLAŠTENJAKA I PUŽEVA

Članak 5.

Ako se školjkaši koriste za proizvodnju, preradu, distribuciju i maloprodaju, ukupna količina biotoksina koji uzrokuje paralizu (Paralytic Shellfish Poison – PSP) u jestivim dijelovima školjkaša (u cijelom tijelu ili pojedinim dijelovima koji se posebno jedu) ne smije prelaziti 80 µg /100 grama mesa živog školjkaša s obzirom na biološke metode testiranja, a prema potrebi i određivanje saksitoksina kemijskim metodama.

Ukupna količina biotoksina koji uzrokuje gubitak pamćenja (Amnesic Shellfish Poison – ASP) u jestivim dijelovima školjkaša (u cijelom tijelu ili pojedinim dijelovima koji se posebno jedu) ne smije prelaziti 20 µg/g domoične kiseline.

Najviša količina biotoksina koji uzrokuju dijareju (Diarrhetic Shellfish Poison – DSP) u jestivim dijelovima školjkaša, bodljikaša, plaštenjaka i puževa (u cijelom tijelu ili pojedinim dijelovima koji se posebno jedu) ne smije prijeći:

- a) 160 µg/kg mesa okadaične kiseline, dinofizistoksina i pektentoksina,
- b) 1 mg/kg mesa yesotoksina,
- c) 160 µg/kg mesa azaspiracidnog toksina.

NAJVIŠA DOPUŠTENA KOLIČINA HISTAMINA U RIBI I RIBLJIM PROIZVODIMA

Članak 6.

Određivanje količine histamina u ribi i ribljim proizvodima na tržištu (veleprodaja i prodaja na malo) odnosi se na ribe iz porodica SCOMBRIDAE (skuše, tuna), CLUPEIDAE (srdele), ENGRAULIDAE (inćuni) i CORYPHAENIDAE (dupini), svježe ili smrznute, pripravljene, prerađene ili konzervirane.

Iz svake serije uzima se devet uzoraka koji moraju udovoljavati navedenim uvjetima:

- srednja vrijednost količine histamina ne smije biti viša od 100 mg/kg
- dva uzorka mogu sadržavati više od 100 ali manje od 200 mg/kg
- niti jedan uzorak ne smije sadržavati više od 200 mg/kg.

Ribe podvrgnute postupku enzimatskog zrenja u salamuri mogu sadržavati višu količinu histamina, ali ne dvostruko višu od gore zadane.

NAJVIŠA KOLIČINA METALA I METALOIDA U HRANI

Članak 7.

Hrana se može stavljati u promet ako količine metala i metaloida nisu više od količina navedenih u Tablici 2. ovoga Pravilnika, osim ako to drukčije nije određeno.

Tablica 2. – NAJVIŠE DOPUŠTENE KOLIČINE (NDK) METALA I METALOIDA U HRANI (mg/kg ili mg/l) U ORIGINALNOM OBLIKU

1. OLOVO (Pb)

	Naziv hrane	NDK (mg/kg ili mg/l)
1.1.	Mlijeko (sirovo mlijeko), mlijeko za proizvodnju mliječnih proizvoda i toplinski obrađeno mlijeko	0,02
1.2.	Hrana za dojenčad (početna i prijelazna hrana) i hrana za malu djecu na bazi mlijeka ⁽¹⁾	0,02
1.3.	Meso goveda, ovaca, svinja, peradi i njihovi proizvodi osim iznutrica navedenih u točki 1.3.1.	0,1
1.3.1.	Jestive iznutrice goveda, ovaca, svinja, peradi i njihovi proizvodi	0,5
1.4.	Ribe ⁽²⁾ i riblji proizvodi osim onih navedenih u točki 1.4.1.	0,2
1.4.1.	Ribe ⁽²⁾ i riblji proizvodi: <i>Sarda sarda</i> , <i>Diplodus vulgaris</i> , <i>Anguilla anguilla</i> <i>Mugil labrosus labrosus</i> , <i>Pomadasys benneti</i> , <i>Trachurus trachurus</i> , <i>Sardina pilchardus</i> , <i>Sardinops species</i> , <i>Dicentrarchus punctatus</i> <i>Thunnus species</i> i <i>Euthynnus species</i> , <i>Dicologlossa cuneata</i>	0,4
1.5.	Rakovi osim tamnog rakovoga mesa	0,5
1.6.	Školjkaši	1,5
1.7.	Glavonošci bez iznutrica	1,0
1.8.	Žitarice (uključujući heljdu), mahunarke i zrna mahunarki	0,2
1.9.	Povrće, krumpir (oguljeni), osim povrća navedenog u točki 1.9.1.	0,1
1.9.1.	Zeljasto povrće, lisnato povrće i uzgojene gljive	0,3
1.9.2.	Špinat	0,8
1.9.3.	Sušeno povrće	1,0
1.9.4.	Proizvodi od povrća u metalnoj i drugoj ambalaži	0,5
1.9.5.	Koncentrat rajčice	2,0
1.10.	Voće osim voća navedenog u točki 1.10.1.	0,1
1.10.1.	Bobice i sitno voće	0,2
1.10.2.	Sušeno voće	0,5
1.10.3.	Proizvodi od voća u metalnoj i drugoj ambalaži	0,5
1.11.	Masti i ulja uključujući i mlječnu mast	0,1
1.11.1.	Nerafinirana ulja	0,4

1.11.2.	Kakao maslac	0,5
1.12.	Voćni sokovi, koncentrirani voćni sokovi (za direktnu konzumaciju) i voćni nektar	0,05
1.13.	Vina, uključujući i šampanjce (osim aperitivnih vina), aromatizirana vina, aromatizirani napitci na bazi vina, vino od jabuka, krušaka i voćna vina. NDK se odnosi na proizvode uroda voća 2001. godine pa na dalje	0,2
1.14.	Alkohol	1,0
1.15.	Bomboni i gume za žvakanje	1,0
1.16.	Čaj (<i>Tea sinensis</i>) i domaći čaj	5,0
1.17.	Čokolada i proizvodi od čokolade	1,0
1.17.1.	Čokolada bez šećera	2,0
1.18.	Kakao prah, kakao pogače, kakao masa i kakao zrno	2,0
1.19.	Svježe i prerađene gljive (samonikle i uzgojene)	1,0
1.19.1.	Suhe samonikle i uzgojene gljive	5,0
1.20.	Jaja i proizvodi od jaja	0,25
1.20.1.	Jaja u prahu	1,0
1.21.	Kava i kavovine	1,0
1.22.	Kvasac	1,0
1.23.	Likeri	0,3
1.24.	Med	0,3
1.25.	Ocat	0,2
1.26.	Pića gazirana	0,05
1.27.	Pivo	0,2
1.28.	Pivarski slad	0,4
1.29.	Rakija i žestoka pića	0,2
1.30.	Kuhinjska sol	2,0
1.31.	Šećer bijeli	0,5
1.31.1.	Šećer smeđi	1,0
1.32.	Sjemenke uljarica	0,5
1.33.	Začini	2,0
1.34.	Dječja hrana na bazi voća, povrća i žitarica namijenjena dojenčadi i maloj djeci	0,1

(1) NDK se odnosi na gotov obrok pripremljen prema uputama proizvođača

(2) ako se ribe konzumiraju cijele tada se NDK odnosi na cijelu ribu

2. KADMIJ (Cd)

	Naziv hrane	MDK (mg/kg, ili mg/l)
2.1.	Meso goveda, ovaca, svinja, peradi i njihovi proizvodi, osim iznutrica	0,05
2.2.	Konjsko meso	0,2
2.3.	Jetra goveda, ovaca, svinja, peradi i njihovi proizvodi	0,5
2.4.	Bubrezi goveda, ovaca, svinja i peradi	1,0
2.5.	Ribe ⁽²⁾ i riblji proizvodi osim onih navedenih u točki 2.5.1.	0,05
2.5.1.	Ribe ⁽²⁾ i riblji proizvodi: <i>Sarda sarda</i> , <i>Diplodus vulgaris</i> , <i>Anguilla anguilla</i> , <i>Engraulis encrasicolus</i> , <i>Mugil labrosus labrosus</i> , <i>Trachurus trachurus</i> , <i>Luvarus imperialis</i> <i>Sardina pilchardus</i> , <i>Sardinops species</i> , <i>Thunnus species</i> i <i>Euthynnus species</i> , <i>Dicologlossa cuneata</i>	0,1
2.6.	Rakovi osim glave i prsa jastoga i sličnih velikih rakova <i>Nephropidae</i> i <i>Palinuridae</i>	0,5
2.7.	Školjkaši	1,0
2.8.	Glavonošci bez iznutrica	1,0
2.9.	Žitarice osim onih navedenih u točki 2.9.1.	0,1
2.9.1.	Posije, klice, pšenična zrna i riža	0,2
2.10.	Soja	0,2
2.11.	Voće i povrće osim onog navedenog u točki 2.11.1 i 2.11.2.	0,05
2.11.1.	Lisnato povrće, svježe bilje, uzgojene gljive i korijen celera	0,2
2.11.2.	Stabljičasto povrće, korjenasto povrće i krumpir (oguljeni)	0,1
2.11.3.	Špinat	0,8
2.11.4.	Sušeno voće	0,1
2.11.5.	Sušeno povrće	0,5
2.12.	Samonikle gljive sviježe	1,0
2.12.1.	Samonikle gljive suhe	5,0
2.12.	Čokolada i kakao proizvodi	0,5
2.13.	Jaja i proizvodi od jaja	0,05
2.13.1.	Jaja u prahu	0,3
2.14.	Kavovine	0,1
2.15.	Masti životinjskog porijekla	0,05
2.15.1.	Margarinski namaz	0,02
2.15.2.	Maslac	0,1
2.16.	Med	0,05
2.17.	Mlijeko	0,01

	Naziv hrane	NDK (mg/kg)
3.1.	Ribe ⁽²⁾ i riblji proizvodi osim onih navedenih u točki 3.1.1.	0,5
3.1.1.	Ribe ⁽²⁾ i riblji proizvodi:	
2.17.1.	Mliječani proizvodi	0,05
2.18.	<i>Ocathichas</i>	0,02
2.19.	<i>Pipa</i> gazirana i pivo	0,02
2.20.	<i>Dicarska</i> <i>clad</i> <i>labrax</i>	0,2
2.21.	Mohinjska sol	0,5
2.22.	Sokovi i voća i povrća	0,03
2.23.	Sjemenke uljarica	0,5
2.23.1.	<i>Mañil</i> <i>señac</i> <i>ies</i>	0,8
2.24.	Vina	0,01
2.25.	Žitarice i proizvodi od žitarica	0,1
2.26.	Dječja hrana na bazi voća, povrća i žitarica namijenjena dojenčadi i maloj djeci	0,03

(2) ako se ribe konzumiraju cijele tada se NDK odnosi na cijelu ribu

3. ŽIVA (Hg)

	<i>Hoplostethus atlanticus</i> <i>Coryphaenoides rupestris</i> <i>Hippoglossus hippoglossus</i> <i>Makaira species</i> <i>Esox lucius</i> <i>Orcynopsis unicolor</i> <i>Centroscymnes coelolepis</i> <i>Raja species</i> <i>Sebastes marinus, S. mentella, S. viviparus</i> <i>Istiophorus platypterus</i> <i>Lepidopus caudatus, Aphanopus carbo</i> Morski pas (sve vrste) <i>Lepidocybium flavobrunneum, Ruvettus pretiosus,</i> <i>Gempylus serpens</i> <i>Acipenser species</i> <i>Xiphias gladius</i> <i>Thunnus species i Euthynnus species,</i>	1,0
3.2.	Svježe samonikle gljive	0,5
3.2.1.	Suhe samonikle gljive	3,0
3.3.	Jaja i proizvodi od jaja	0,3
3.3.1.	Jaja u prahu	0,1
3.4.	Kavovine	0,05
3.5.	Mak	0,03
3.6.	Masti životinjskog porijekla	0,3
3.6.1.	Maslac	0,03
3.7.	Meso goveda, ovaca, svinja, peradi i njihovi proizvodi, osim iznutrica	0,03
3.7.1.	Jestive iznutrice goveda, ovaca, svinja, peradi i njihovi proizvodi	0,1
3.8.	Mlijeko	0,01
3.8.1.	Mliječni proizvodi	0,03
3.9.	Pivo	0,01
3.9.1.	Pivarski slad	0,05

3.10.	Voće i povrće osim navedenog u točki 3.10.1.	0,02
3.10.1.	Lisnato povrće, oguljeni krumpir, špinat i koncentrat rajčice	0,05
3.10.2.	Sušeno voće	0,05
3.10.3.	Sušeno povrće	0,1
3.11.	Kuhinjska sol	0,2
3.12.	Sjemenke uljarica	0,1
3.13.	Žitarice i proizvodi od žitarica	0,05
3.14.	Dječja hrana na bazi voća, povrća i žitarica namjenjena dojenčadi i maloj djeci	0,01

(2) ako se ribe konzumiraju cijele tada se NDK odnosi na cijelu ribu

	Naziv hrane	NDK (mg/kg, ili mg/l)
--	-------------	--------------------------

4. ARSEN (As) ukupni

4.1.	Bomboni i gume za žvakanje	0,05
4.2.	Čaj (<i>Tea sinensis</i>) i domaći čaj	1,0
4.3.	Čokolada i proizvodi od čokolade	0,5
4.3.1.	Čokolada bez šećera	1,0
4.3.2.	Kakao prah, kakao pogače, kakao masa i kakao zrno	1,0
4.4.	Svježe i prerađene gljive (samonikle i uzgojene)	0,3
4.4.1.	Suhe samonikle i uzgojene gljive	1,0
4.5.	Jaja i jaja u prahu	0,1
4.6.	Kava i kavovine	1,0
4.7.	Kvasac	0,5
4.8.	Ulja i masti, biljnog i životinjskog porijekla, margarin i margarinski namazi	0,1
4.8.1.	Nerafinirano ulje, riblje ulje i kakao maslac	0,4
4.9.	Meso goveda, ovaca, svinja i peradi, osim iznutrica	0,1
4.9.1.	Proizvodi od mesa goveda, ovaca, svinja i peradi	0,3
4.9.2.	Iznutrice goveda, ovaca, svinja i peradi i njihovi proizvodi	0,5
4.10.	Mlijeko i mliječni proizvodi	0,1
4.11.	Ocat	0,2
4.12.	Gazirana pića i pivo	0,3
4.13.	Voće i povrće	0,3
4.13.1.	Sušeno voće	0,5
4.13.2.	Sušeno povrće i koncentrat rajčice	1,0
4.14.	Riba ⁽²⁾ riječna i morska	2,0
4.14.1.	Bijela morska riba	4,0
4.14.2.	Tuna, sabljarka, školjke i glavonošci	8,0
4.14.3.	Rakovi	15,0
4.14.4.	Proizvodi od riječne i morske ribe	3,0
4.14.5.	Proizvodi od bijele morske ribe	6,0
4.14.6.	Proizvodi od tune, sabljarke, školjki i glavonožaca	12,0
4.14.7.	Proizvodi od rakova	22,5
4.15.	Kuhinjska sol	2,0
4.16.	Sokovi od voća i povrća	0,2
4.17.	Šećer	1,0
4.18.	Začini	5,0
4.19.	Sušeni luk	2,0
4.20.	Hmelj	2,0
4.21.	Žitarice i proizvodi	0,5
4.22.	Dječja hrana na bazi voća, povrća i žitarica za dojenčad i malu djecu	0,1

	Naziv hrane	NDK (mg/kg ili mg/l)
--	-------------	-------------------------

(2) ako se ribe konzumiraju cijele tada se NDK odnosi na cijelu ribu

5. BAKAR (Cu)

5.1.	Alkohol	10,0
5.2.	Čokolada i proizvodi od čokolade	15,0
5.2.1.	Čokolada bez šećera	30,0
5.3.	Kakao prah, kakao pogače i kakao masa	50,0
5.3.1.	Kakao zrno	70,0
5.4.	Bubrezi goveda, ovaca, svinja i peradi	1,0
5.5.	Likeri	30
5.6.	Margarin	0,4
5.6.1.	Margarinski namaz	1,5
5.7.	Mast i ulja životinjskog porijekla	0,4
5.7.1.	Maslac	0,5
5.8.	Ulja i masti biljnog porijekla osim navedenih u točki 2.8.1.	0,1
5.8.1.	Nerafinirano ulje i kakao maslac	0,4
5.9.	Med	2,0
5.10.	Jetra goveda, ovaca, svinja, peradi i njihovi proizvodi	80,0
5.11.	Ocat	5,0
5.12.	Povrće u metalnoj i drugoj ambalaži	5,0
5.12.1.	Koncentrat rajčice	20,0
5.13.	Rakija i žestoka pića	10,0 ^(*)
5.14.	Riblji proizvodi ⁽²⁾ u metalnoj ambalaži	30,0
5.15.	Kuhinjska sol	2,0
5.16.	Sok od voća i povrća	5,0
5.17.	Šećer bijeli	1,0
5.17.1.	Šećer smeđi	10,0
5.18.	Vino	1,0
5.19.	Voće u metalnoj i drugoj ambalaži	10,0

(*) Ukupno Cu i Fe

(2) ako se ribe konzumiraju cijele tada se NDK odnosi na cijelu ribu

6. CINK (Zn)

	Naziv hrane	NDK (mg/kg ili mg/l)
6.1.	Alkohol	2,0
6.2.	Samonikle i uzgojene gljive u metalnoj ambalaži	50,0
6.3.	Likeri	2,0
6.4.	Med	10,0
6.5.	Proizvodi od mesa goveda, ovaca, svinja, peradi i iznutrica u metalnoj ambalaži	100,0
6.6.	Ocat	5,0
6.7.	Rakija i žestoka pića	0,5
6.8.	Riblj ⁱ⁽²⁾ proizvodi u metalnoj ambalaži	100,0
6.9.	Sok od voća i povrća, koncentrirani sok, voćni sirup i baza citrus (razrijeđeni) u metalnoj ambalaži	5,0
6.10.	Vino	5,0
6.11.	Voće i proizvodi od voća u metalnoj ambalaži	20,0

(2) ako se ribe konzumiraju cijele tada se NDK odnosi na cijelu ribu

7. KOSITAR (Sn) anorganski

	Naziv hrane	NDK (mg/kg ili mg/l)
7.1.	Hrana u metalnoj ambalaži osim pića	200,0
7.2.	Pića u metalnoj ambalaži uključujući sokove od voća i povrća	100,0
7.3.	Dječja hrana u metalnoj ambalaži za dojenčad i malu djecu osim suhih i praškastih proizvoda	50,0
7.3.1.	Dječja hrana od prerađenih žitarica u metalnoj ambalaži za dojenčad i malu djecu ⁽³⁾	50,0
7.3.2.	Početna hrana za dojenčad i prijelazna hrana za dojenčad u metalnoj ambalaži, uključujući mliječnu hranu ⁽³⁾	50,0
7.3.3.	Hrana za dojenčad u metalnoj ambalaži za posebnu medicinsku namjenu ⁽³⁾	50,0
7.4.	Alkohol	25,0
7.5.	Ocat, vino, rakija i žestoka pića	10,0

(

³⁾ NDK se odnosi na proizvod kakav je u prodaji

8. ŽELJEZO (Fe)

	Naziv hrane	NDK (mg/kg ili mg/l)
8.1.	Alkohol	10,0
8.2.	Samonikle i uzgojene gljive u metalnoj ambalaži	50,0
8.3.	Likeri	30,0
8.4.	Ulja i masti biljnog i životinjskog porijekla, margarin i margarinski namazi	1,5
8.4.1	Nerafinirana ulja, masti i riblje ulje	5,0
8.4.2.	Kakao maslac	2,0
8.5.	Med	20,0

8.6.	Ocat	10,0
8.7.	Povrće i proizvodi od povrća u metalnoj ambalaži	20,0
8.8.	Riblji ⁽²⁾ proizvodi u metalnoj ambalaži	30,0
8.9.	Voće i proizvodi od voća u metalnoj ambalaži	30,0
8.10.	Sok od voća i povrća, koncentrirani sok, voćni sirup i baza citrus (razrijeđeni) u metalnoj ambalaži	15,0
8.11.	Vino crno	20,0
8.11.1.	Vino ružičasto	15,0
8.11.2.	Vino bijelo	10,0
8.12.	Rakija i žestoka pića	10,0 ^(*)

(*) Ukupno Cu i Fe

(2) ako se ribe konzumiraju cijele tada se NDK odnosi na cijelu ribu

9. NIKAL (Ni)

	Naziv hrane	NDK (mg/kg)
9.1.	Ulja i masti biljnog porijekla, margarin i margarinski namazi	0,5

NAJVIŠE DOPUŠTENE KOLIČINE POLIKLORIRANIH BIFENILA (PCBs),
DIOKSINA I POLIKLORIRANIH BIFENILA SLIČNIH DIOKSINIMA

(PCBs) U HRANI

Članak 8.

Hrana se može stavljati u promet ako količine polikloriranih bifenila (PCBs) ne prelaze količine navedene u Tablici 3. i Tablici 4. ovoga Pravilnika, izraženo kao suma sedam kongenera: 28, 52, 101, 118, 138, 153, 180.

Tablica 3. NAJVIŠE DOPUŠTENE KOLIČINE PCB-A U HRANI

Vrsta hrane	Najviše dopuštene količine PCB-a ng/g masti
Jaja i proizvodi od jaja	200
Meso peradi i proizvodi od mesa peradi	200
Mlijeko	
- svježe mlijeko	100
- termički obrađeno	100
- mliječni proizvodi	100

Tablica 4. NAJVIŠE DOPUŠTENE KOLIČINE PCB-A U HRANI

Vrsta hrane	Najviše dopuštene količine PCB-a mg/kg
Hrana za dojenčad i malu djecu	0,2
Ribe i školjke	2,0 *
Crveno meso	3,0 **

* Izraženo na jestivi dio

** Izraženo na količinu masti

Članak 9.

Hrana se može stavljati u promet ako količine polikloriranih dibenzodioksina (PCDD) i polikloriranih dibenzofurana (PCDF) nisu više od količina označenih u Tablici 5. ovoga Pravilnika.

Članak 10.

Najviše dopuštene količine izražavaju se prema 2,3,7,8-TCDD (2,3,7,8-tetraklorodibenzodioxin) putem toksičnog ekvivalenta (TEQ) koji se dobije izračunom pojedinačnih količina dioksina s odgovarajućim toksičnim ekvivalent faktorima TEFs.

Rezultat se izražava preko 17 pojedinačnih kongenera dioksina i 12 pojedinačnih kongenera PCB prikazanih u Listi 1. ovoga Pravilnika – 17 pojedinačnih kongenera dioksina i 12 pojedinačnih kongenera PCB, prema formuli: I-TEQ = količina kongenera x toksični ekvivalent faktor.

Lista 1. - 17 POJEDINAČNIH KONGENERA DIOKSINA I 12 POJEDINAČNIH KONGENERA PCB

Kongeneri dioksina:	TEFs	Kongeneri PCB	TEFs
a) Dibenzo-p-dioksini (PCDDs):		a) Non-orto PCB:	
2,3,7,8-TCDD	1,0	PCB 77	0,0001
1,2,3,7,8-PeCDD	1,0	PCB 81	0,0001
1,2,3,4,7,8-HxCDD	0,1	PCB126	0,1
1,2,3,6,7,8-HxCDD	0,1	PCB 169	0,01
1,2,3,7,8,9-HxCDD	0,1		
1,2,3,4,6,7,8-HpCDD	0,01		
OCDD	0,0001		
b) Dibenzofurani (PCDFs):		b) Mono-orto PCB:	
2,3,7,8-TCDF	0,1	PCB 105	0,0001
1,2,3,7,8-PeCDF	0,05	PCB 114	0,0005
2,3,4,7,8-PeCDF	0,5	PCB 118	0,0001
1,2,3,4,7,8-HxCDF	0,1	PCB 123	0,0001
1,2,3,6,7,8-HxCDF	0,1	PCB 156	0,0005
1,2,3,7,8,9-HxCDF	0,1	PCB 157	0,0005
2,3,4,6,7,8-HxCDF	0,1	PCB 167	0,00001
1,2,3,4,6,7,8-HpCDF	0,01	PCB 189	0,0001
1,2,3,4,7,8,9-HpCDF	0,01		
OCDF	0,0001		

Tablica 5. NAJVIŠE DOPUŠTENE KOLIČINE PCDD I PCDF U HRANI

Vrsta hrane	Najviše dopuštene količine (PCDD+PCDF) pg -PCDD/F TEQ/g masti ili proizvoda
Meso i mesni proizvodi: -meso preživača (goveđe meso, ovčje meso) -perad i uzgojena divljač -svinjetina Jetra i njezini proizvodi	2 pg PCDD/F-TEQ/g masti* 1,5 pg PCDD/F-TEQ/g masti* 0,6 pg PCDD/F-TEQ/g masti* 4 pg PCDD/F-TEQ/g masti*
Mišićno meso ribe i riblji proizvodi	3 pg PCDD/F-TEQ/g originalnog proizvoda ⁽¹⁾
Mlijeko i mliječni proizvodi uključujući maslac	2 pg PCDD/F-TEQ/g masti*
Kokošja jaja i proizvodi od jaja	2 pg PCDD/F-TEQ/g masti*
Životinjske masti: -preživača -peradi i uzgojene divljači -svinjska -miješane životinjske masti	3 pg PCDD/F-TEQ/g masti 1,5 pg PCDD/F-TEQ/g masti 0,6 pg PCDD/F-TEQ/g masti 1,5 pg PCDD/F-TEQ/g masti

Ulja i masti -Biljno ulje -riblje ulje namijenjeno za ljudsku uporabu	0,5 pg PCDD/F-TEQ/g masti 1,5 pg PCDD/F-TEQ/g masti
---	--

* Najviše dopuštene količine se ne primjenjuju na proizvode koji sadrže <1% masti

**NAJVIŠE DOPUŠTENE KOLIČINE NITRATA,
3- MONOKLORPROPAN -1,2- DIOLA (3-MCPD)
I AKUMULIRANE RADIOAKTIVNOSTI (U OBLIKU CE¹³⁴ I CE¹³⁷) U
HRANI**

Članak 11.

U Tablici 6. ovoga Pravilnika navedene su najviše dopuštene količine nitrata koji se mogu naći u špinatu i salati te vrijeme njihovoga ubiranja prema kojem se mijenjaju najviše dopuštene količine te posebne napomene.

Tablica 6. - NAJVIŠE DOPUŠTENE KOLIČINE NITRATA U ŠPINATU I SALATI

Povrće	Vrijeme ubiranja	mg NO₃/kg	Napomena
svježi špinat (Spinacia oleracea)	od 1. studenog do 31 ožujka	3000	ne odnosi se na svježi špinat za preradu u postrojenjima
	od 1. travnja do 31. listopada	2500	
prerađen, duboko smrznut ili smrznut špinat		2000	
svježa salata (Lactuca sativa L.) iz staklenika ili iz nasada s polja	od 1. listopada do 31. ožujka	4500	10 pojedinačnih glavica je najmanja količina za laboratorijsko ispitivanje
	od 1. travnja do 30 rujna s iznimkom za salatu iz nasada s polja :	3500	
	od 1. svibnja do 31. kolovoza	2500	

Članak 12.

Najviše dopuštene količine 3 - monokloropropana -1,2- diola (3-MCPD) koji nastaje tijekom proizvodnje određene vrste hrane navedene su u Tablici 7. ovoga Pravilnika. S obzirom na različite sadržaje suhe tvari određenih hrana, najviša dopuštena količina računa se na suhu tvar uzimajući u obzir da 100% suhe tvari smije sadržavati najviše do 0.05 mg/kg 3-MCPD.

Tablica 7. - NAJVIŠE DOPUŠTENE KOLIČINE 3 - MONOKLOROPROPANA -1,2- DIOLA (3-MCPD)

Hrana	Najviša dopuštena količina u mg/kg	Napomena
--------------	---	-----------------

hidrolizirani biljni proteini	0,02 *	* 0,2 mg/kg je najviša dopuštena količina utvrđena za tekući proizvod koji ima 40 % suhe tvari što odgovara 0,05 mg/kg za proizvod sa 100 % suhe tvari.
sojin umak	0.02*	NAJVIŠA DOPUŠTENA KOLIČINA ODREĐUJE SE ZA SVAKI PROIZVOD POSEBNO RAČUNAJUĆI NA SUHU TVAR .

Članak 13.

Najviše dopuštene količine akumulirane radioaktivnosti u obliku Ce^{134} i Ce^{137} navedene u Tablici 8. ovoga Pravilnika, odnose se na mlijeko i mliječne proizvode, hranu za djecu do 6 mjeseci života te ostalu hranu u prerađenom ili neprerađenom obliku.

Navedene odredbe odnose se i na ambalažne materijale u koje je hrana pakirana.

Drugi radionuklidi kao Pu^{238} , Pu^{239} , Pu^{240} i Am^{241} (Codex grupa 1) ne smiju biti nađeni u ribi i školjkama kao i drugoj hrani.

Tablica 8. - NAJVIŠE DOPUŠTENE KOLIČINE AKUMULIRANE RADIOAKTIVNOSTI U OBLIKU CE^{134} i CE^{137}

Hrana	akumulirana radioaktivnost izražena u Bq/kg
Mlijeko i mliječni proizvodi Hrana za posebne prehrambene potrebe – za djecu do 6 mjeseci života	370
Ostala hrana uključujući i ambalažne materijale	600

NAJVIŠA DOPUŠTENA KOLIČINA BENZO(A)PIRENA U HRANI

Članak 14.

Najviše dopuštene količine benzo(a)pirena prikazane su u Tablici 9. ovoga Pravilnika, a izražavaju se na hranu u obliku u kojem se stavlja na tržište. Ukoliko se hrana s oznakama 4,5,6,7 koristi kao sirovina za proizvodnju, tada se najveća dopuštena količina odnosi na proizvedenu hranu.

Tablica 9. - NAJVIŠE DOPUŠTENE KOLIČINE BENZO(A)PIRENA U HRANI

Hrana	Najviše dopuštene količine u $\mu g/kg$
Ulja i masti kao hrana ili kao sastojak u pripremljenoj hrani	2,0
Hrana za dojenčad i malu djecu - Dječja hrana i hrana za dojenčad i malu djecu na bazi žitarica (1) - Hrana za dojenčad i prijelazna hrana za dojenčad(2)	1,0

- Hrana za posebnu medicinsku namjenu (3) posebno za dojenčad	
Meso, dimljena riba i riblji i dimljeni riblji proizvodi (4)	5,0
Meso ribe isključujući dimljenu ribu (5)	2,0
Mekušci, školjkaši, glavonošci, (6) isključujući dimljene	5,0
Prehrambene arome dima kao sastojci u hrani (7)	0,03

(1) , (2), (3) - najviša dopuštena količina se odnosi na hranu kakva se stavlja na tržište

Članak 15.

Danom stupanja na snagu ovoga Pravilnika odredbe Pravilnika o količinama pesticida, toksina, mikotoksina, metala i histamina i sličnih tvari koje se mogu nalaziti u namirnicama, te o drugim uvjetima u pogledu zdravstvene ispravnosti namirnica i predmeta opće uporabe (»Narodne novine«, broj 46/94, 45/98, 11/01 i 39/03) prestaju se primjenjivati u dijelu koji se odnosi na količine ostataka toksina, mikotoksina, metala, histamina i sličnih tvari koje se mogu nalaziti u hrani.

Članak 16.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

Klasa: 011-02/04-04/51

Urbroj: 534-07-02/1-05-0001

Zagreb, 20. siječnja 2005.

Potpredsjednik Vlade
Ministar zdravstva i socijalne skrbi
prof. dr. sc. Andrija Hebrang, v. r.